

Webinar Zeeuwse gemeenteraden

Impact COVID-19 op GGD Zeeland

&

**Programmabegroting 2022-2025 van gemeenschappelijke
regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland
(onderdeel GGD)**

‘Samen werken aan gezonder en veiliger leven in Zeeland!’

Webinar Zeeuwse gemeenteraden

Programma

19.30 – 19.35 uur:	Inleiding
19.35 – 19.50 uur:	Impact COVID-19 op GGD Zeeland
19.50 – 20.15 uur:	Vragen?
20.15 – 20.20 uur:	PAUZE
20.20 – 20.35 uur:	Programmabegroting 2022-2025
20.35 – 20.55 uur:	Vragen?
20.55 – 21.00 uur:	Afsluiting

Webinar Zeeuwse gemeenteraden

Programma

19.30 – 19.35 uur:	Inleiding
19.35 – 19.50 uur:	Impact COVID-19 op GGD Zeeland
19.50 – 20.15 uur:	Vragen?
20.15 – 20.20 uur:	PAUZE
20.20 – 20.35 uur:	Programmabegroting 2022-2025
20.35 – 20.55 uur:	Vragen?
20.55 – 21.00 uur:	Afsluiting

Coronacrisis – Covid-19

NIEUWE
CORONAVIRUS
COVID-19

Grieppandemie kwam niet als verrassing

GGD en veiligheidsregio zagen pandemie al aankomen; 'Nou ja, hoe bizar zeg!'

Op 13 november 2019 zei de veiligheidsregio dat een grote virusuitbraak of pandemie het grootste en meest waarschijnlijke risico voor Zeeland zou zijn. Er werd toen uitgegaan van griep, maar de pandemie-inschatting is nu werkelijkheid geworden.

In het risicoprofiel van de veiligheidsregio zijn 42 mogelijke rampen in kaart gebracht. Een (griep)pandemie is daarbij ingeschaald als 'waarschijnlijk en catastrofaal'.

Hieronder is de reportage van toen terug te zien. Hij is begin november 2019 opgenomen. Voor de duidelijkheid: De Chinese arts Li Wenliang, die als een van de eersten alarm sloeg over corona, maakte op 30 december voor het eerst melding van het virus.

Nieuws ▾ Sport ▾ Weer TV ▾ Radio ▾

WOENSDAG 13 NOVEMBER 2019, 14:25

De grootste ramp voor Zeeland is niet wat je denkt

Niet de kerncentrale, een overstroming of de schepen op de Westerschelde veroorzaken de meest waarschijnlijke ramp met de grootste gevolgen in Zeeland. Het grootste risico vormt een nieuw, onbekend wereldwijd griepvirus, een pandemie. Dat blijkt uit het nieuwe risicoprofiel van de veiligheidsregio.

Veiligheidsregio was door risicoprofiel min of meer voorbereid op deze pandemie

Plannen maken en verbeteren, telefoonlijsten actueel houden en meerdere oefeningen. Dat is een greep uit de voorbereidingen die de veiligheidsregio en de GGD troffen voor een eventuele pandemie-uitbraak. Uit een grote risico-inventarisatie een half jaar geleden werd duidelijk hoe gevaarlijk zo'n uitbraak zou kunnen zijn. Dat we nu middenin een heuse pandemie zitten had niemand toen echt kunnen voorspellen.

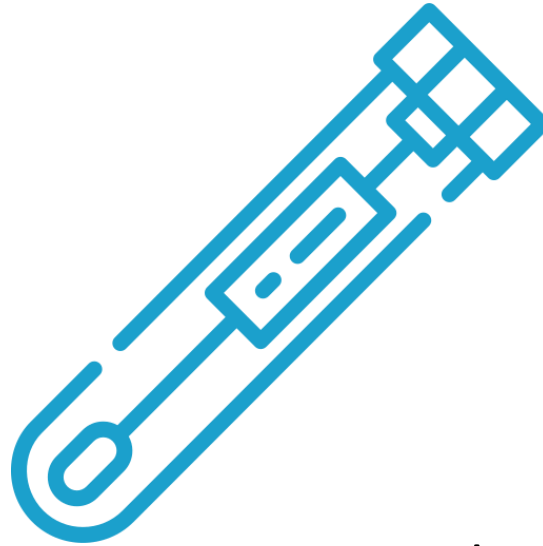
Impact COVID-19 op GGD Zeeland

1. Impact op organisatie > belang robuuste GGD
2. Impact op programmabegroting > inhoudelijke keuzes
3. Impact op kosten > Covid-kosten gefinancierd door VWS
4. Impact op governance > GRIP-4 brengt vz VR in positie

Impact COVID-19 op GGD Zeeland

- 600 medewerkers COVID-19
- 7 testlocaties
- 4 vaccinatielocaties

- > 250.000 uitgevoerde testen
- Capaciteit: 3.850 per dag
- Testvraag: 10.000 per week
- Aantal besmettingen: 27.000

- Bron- en contactonderzoek binnen normtijd: > 95%
- 100.000 telefoontjes

Impact COVID-19 op GGD Zeeland

- 100.000 prikken gezet
- Prognose: naar 38k per week
- Aandeel in Zeeland: 75%
- Gemiddeld gevacc. 18+ = 25%
- Gemiddeld gevacc. 70-79 = >80%

- Epi's
- THZ
- Clusters

- BTZ
- TTZ
- ZMB
- GHOR (CTZ)
- ROAZ

GGD'en onder waakvlamniveau:

Onvoldoende geld voor:

- Gezondheidsbescherming
- ICT-infrastructuur
- Monitoring

Gevolg: gezond en veilig leven in Zeeland onder druk (op korte en lange termijn):

- Vertraging in opschaling bij infectieziekte uitbraak
- IT risico's
- Niet proactief handelen op basis van monitoring

Effect bezuinigingen op GGD'en

Trouw

GGD's Help, de GGD verzuipt! De coronacrisis legt de kwetsbaarheid van de GGD's bloot

Alarm over slagkracht GGD weggehoond: 'Bewindsman zei: 'Infectieziekten zijn toch voorbij''

Er is uitgebreid gewaarschuwd dat de Gemeentelijke Gezondheidsdiensten (GGD's) niet klaar zouden zijn voor een pandemie, maar daar is niets mee gedaan. Door een falende GGD kon corona zich verder verspreiden in Nederland.

AD

NIEUWS

REGIO

SPORT

SHOW

VIDEO

FUN

Binnenland

Buitenland

Politiek

Economie

Bizar

Wetenschap

Reizen

Opinie

Voormalig GGD-top wil zorg op de schop: 'Virus kent geen gemeentegrens'

Meer geld voor de GGD's, meer mensen, betere draaiboeken en vooral: meer regie in crisistijd. Alleen zo zijn we bestand tegen een volgende pandemie. Daarvoor pleiten voormalig GGD-directeuren en een WHO-expert. „Het virus respecteert geen grenzen, laat staan gemeentegrenzen!”

Het Parool

derland

Wereld

Kunst & Media

Sport

Columns & Opinie

Plus Achtergrond

Het piept en het kraakt bij de GGD en dat hadden we kunnen weten

Er is uitgebreid gewaarschuwd dat de Gemeentelijke Gezondheidsdiensten (GGD's) niet klaar zouden zijn voor een pandemie, maar daar is niets mee gedaan. Door een falende GGD kon corona zich verder verspreiden in Nederland.

Vragen?

Webinar Zeeuwse gemeenteraden

Programma

19.30 – 19.35 uur:	Inleiding
19.35 – 19.50 uur:	Impact COVID-19 op GGD Zeeland
19.50 – 20.15 uur:	Vragen?
20.15 – 20.20 uur:	PAUZE
20.20 – 20.35 uur:	Programmabegroting 2022-2025
20.35 – 20.55 uur:	Vragen?
20.55 – 21.00 uur:	Afsluiting

Begroting 2022-2025: Alles voor een gezond Zeeland!

- **Betrokkenheid gemeenteraden & Gemeenschappelijke regeling
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland**
- Programmabegroting – Wat doet GGD Zeeland voor alle gemeenten?
- Preventie; iedereen is er vóór, wie is er ván?
- Financiën 2022 op hoofdlijnen
- Programmabegroting 2022-2025 vraagt om bestuurlijke keuzes

Betrokkenheid gemeenteraden

‘Samen
werken aan
gezonder en
veiliger leven
in Zeeland!’

Wat

- Planning & Control cyclus

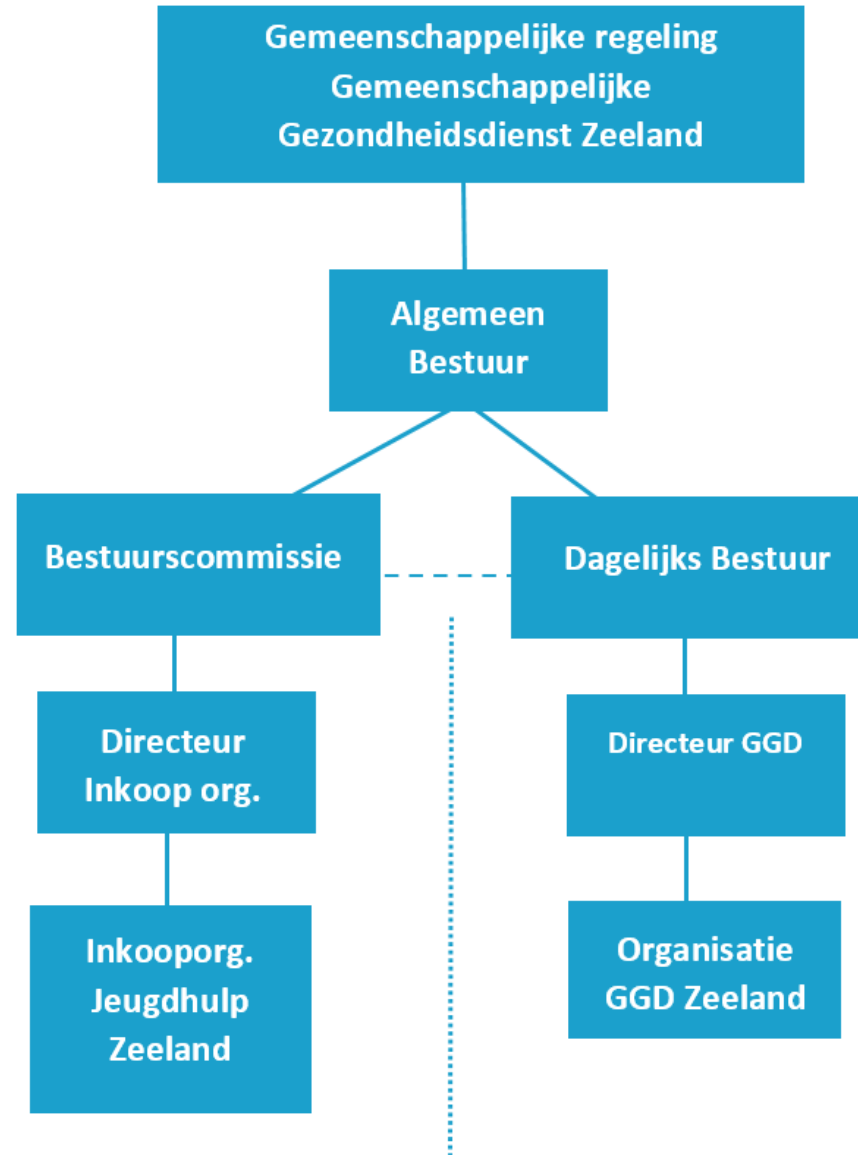
Hoe

- Formeel aanbieden van stukken
voorzieningswijze bijv. Begroting(s)
wijzigingen

Meer verbinden?

- GR Academy
- Informatiebrief gemeenteraden
- Op verzoek van de Raad
- Raadsklankbordgroepen

Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland

inkooporganisatie
jeugdhulp zeeland

Begroting 2022-2025: Alles voor een gezond Zeeland!

- Betrokkenheid gemeenteraden & Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland
- **Programmabegroting – Wat doet GGD Zeeland voor alle gemeenten?**
- Preventie; iedereen is er vóór, wie is er ván?
- Financiën 2022 op hoofdlijnen
- Programmabegroting 2022-2025 vraagt om bestuurlijke keuzes

Programmabegroting - Waar is GGD Zeeland van?

‘Een
leven
lang
meedoen’

Wet op de publieke gezondheid

Missie: Samen werken aan een gezonder en veiliger Zeeland!

Visie: Positieve gezondheid als basis

Programmalijnen:

- Gezondheid in de wijk
- Fysieke veiligheid & bescherming
- Sociale veiligheid
- Veilig Thuis

- Gezondheids**bescherming**
- Gezondheids**bewaking**
- Gezondheids**bevordering**

Wat doet de GGD voor alle gemeenten?

Preventieve
zorg voor jeugd (14)

Infectieziekte
bestrijding (1)

Seksuele
gezondheid (2)

Tuberculose
bestrijding (1)

Monitoring & advisering
publieke gezondheid (2)

Meld- en Actiepunt
bemoeizorg (1)

Veilig
Thuis (1)

Inzet professional
GGD (3)

Inspectie Wet
Kinderopvang (3)

Technische
hygiëne zorg (1)

Gezondheid
en milieu (2)

Forensische
geneeskunde (5)

Activiteiten vanuit GGD
Rampen Opvangplan (1)

Preventieve
maatregelen risicogroepen (1)

Toezicht Wmo (0)

GGD Online Activiteitenboek

Hier vindt u al onze activiteiten en producten

Website speciaal gericht op
gemeenten en andere
professionele stakeholders

<https://www.activiteitenggdzeeland.nl>

Wat doet de GGD voor alle gemeenten?

**Uitvoeren van het
basistakenpakket**

Prenataal Huisbezoek

**Huisbezoek bij 18
maanden**

**Vaste up-grading in de
deelname aan netwerk
overleggen binnen het
onderwijs**

Overbruggingscontacten

**Kortdurende Video
Hometraining**

**Deelname in
projecten/pilots/
onderzoeken en
interventies**

**Zorgcoördinatie t.a.v.
de zorg die het kind
ontvangt van
jeugdzorgorganisaties**

**Deelname jeugdarts
Commissie toewijzing
jeugdhulp**

**Aanpak ziekteverzuim
op het MBO**

**Preventieve
zorg voor jeugd (14)**

Frontoffice CJG

**Vaste up-grading in de
uitvoering van het
reguliere BTP**

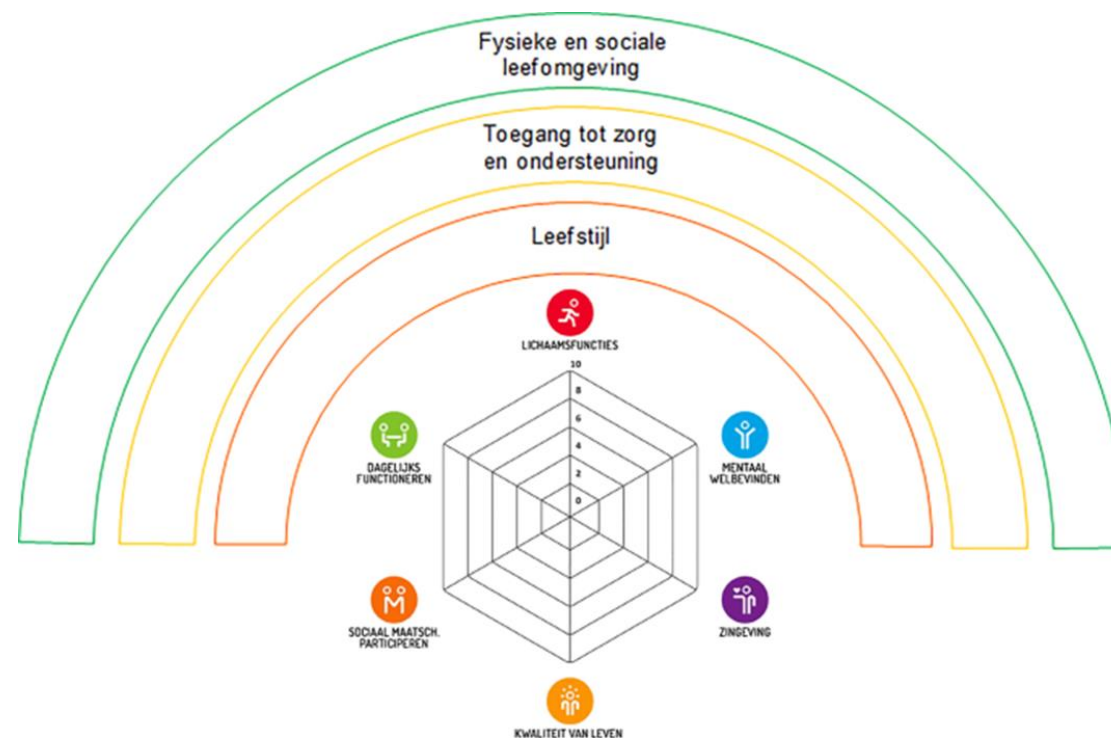
**Cursussen op allerlei
gebied passend in
preventieve zorg voor
jeugd**

**Ondersteuning
Gezonde School-
aanpak**

Positieve Gezondheid is een samenspel

**‘Gezondheid als het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven’
(Machteld Huber)**

Samengevat: gezondheidsbevordering is samenspel van het medische, sociale en fysieke domein.

Begroting 2022-2025: Alles voor een gezond Zeeland!

- Betrokkenheid gemeenteraden & Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland
- Programmabegroting – Wat doet GGD Zeeland voor alle gemeenten?
- **Preventie; iedereen is er vóór, wie is er ván?**
- Financiën 2022 op hoofdlijnen
- Programmabegroting 2022-2025 vraagt om bestuurlijke keuzes

Preventie: iedereen is er vóór, wie is er ván?

- Covid-19 laat belang zien van een gezonde basis voor weerbaarheid en veerkracht

+

- We lopen, ook in Zeeland, tegen de grenzen van de zorg aan; we “vergrijzen en ontgroenen”

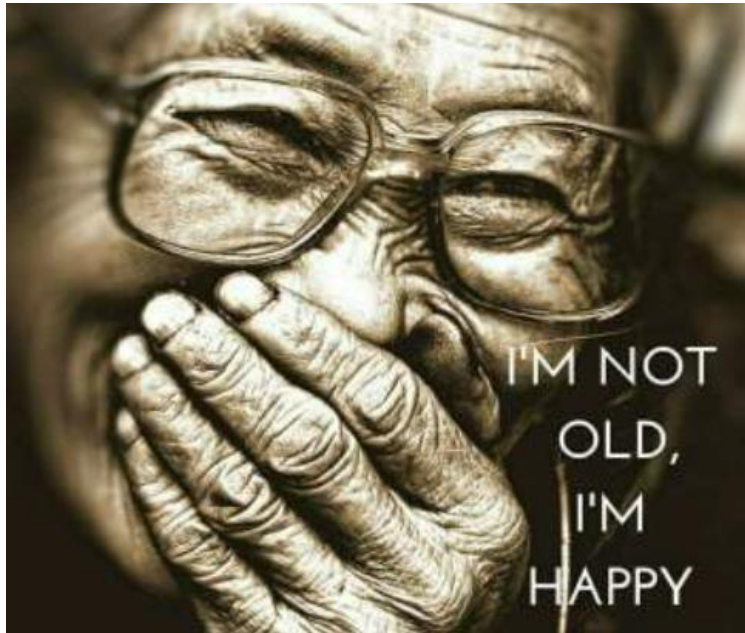
- De gezonde basis verdient **aandacht**: focus van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag

Preventie: iedereen is er vóór, wie is er ván?

Ter illustratie (landelijk beeld):

- Vaccinatiegraad Zeeland onder landelijk gemiddelde
- % overgewicht in NL stijgt van 50% naar 60% in 2040
- Rokers leven gemiddeld 13 jaar korter
- Gezondheidsverschillen lopen op
- 30% van de ziekten worden (mede) veroorzaakt door gedrag & omgeving
- In 2040 heeft ruim 50% minimaal één chronische aandoening
- In 2040 ziektelast grotendeels veroorzaakt door kanker, hart- en vaatziekten en psychische stoornissen

Het begint bij een gezonde en veilige basis

- Gezond en veilig leven, opgroeien & ouder worden begint met een goede start.
- Wat betekent GGD voor de inwoners van Zeeland?

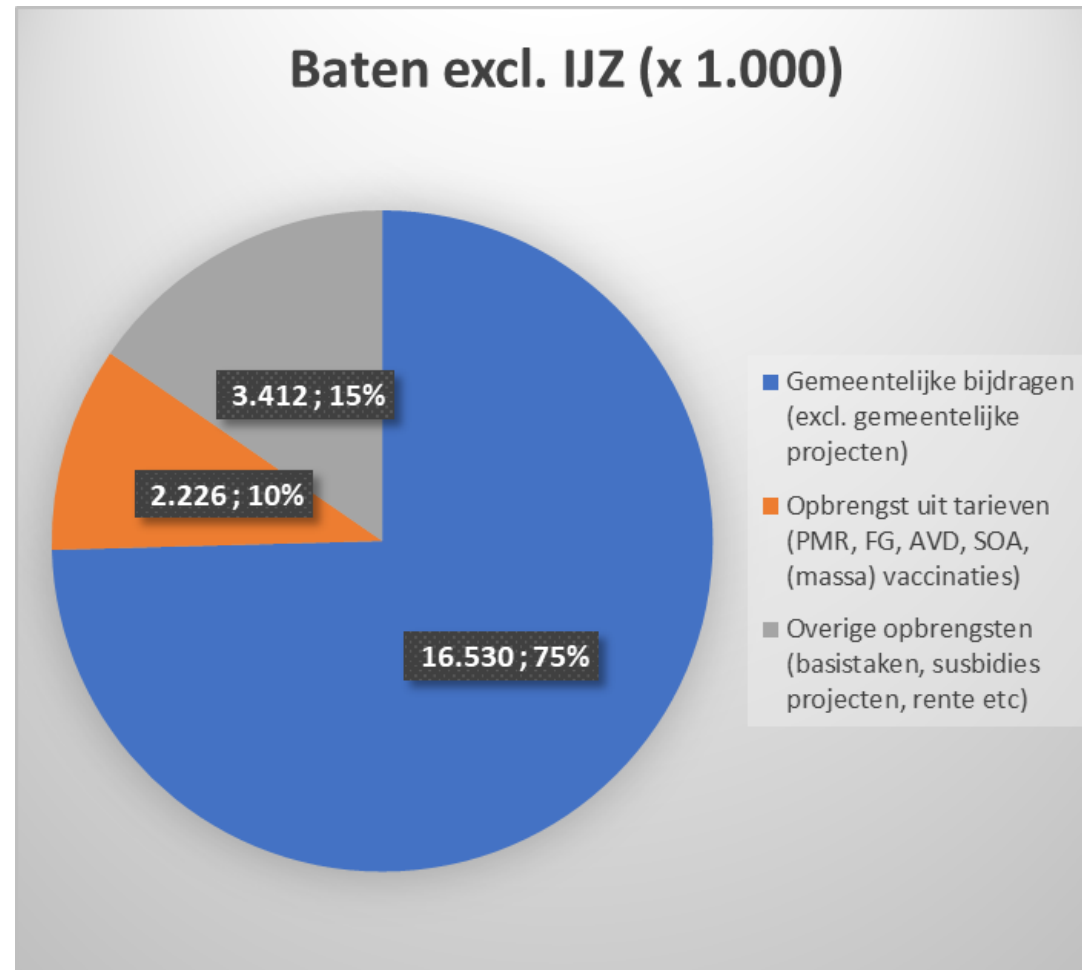

- Vroegsignaleren en versterken eigen kracht “in de GGD genen”, preventie is waar we voor staan, ons fundament
- Voor alle Zeeuwen, ook de kwetsbaren
- Medisch en steeds meer op gedrag/leefstijl
- Expertise en slagkracht door Zeeuwse schaal

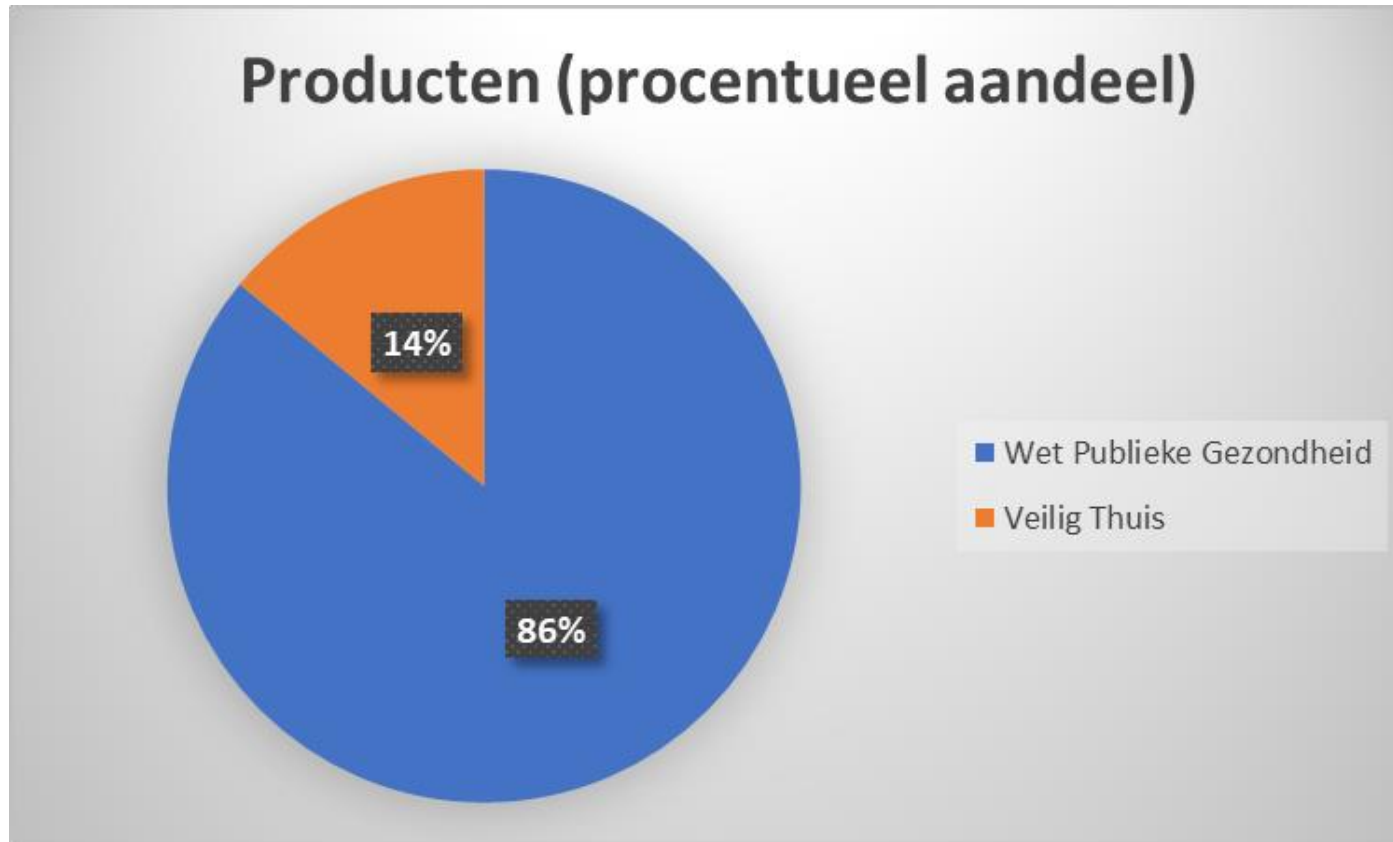
Begroting 2022-2025: Alles voor een gezond Zeeland!

- Betrokkenheid gemeenteraden & Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland
- Programmabegroting – Wat doet GGD Zeeland voor alle gemeenten?
- Preventie; iedereen is er vóór, wie is er ván?
- **Financiën 2022 op hoofdlijnen**
- Programmabegroting 2022-2025 vraagt om bestuurlijke keuzes

Financiën 2022 - baten op hoofdlijnen

Financiën 2022 - primaire processen op hoofdlijnen

Overhead

gewijzigde begroting 2020

Gerealiseerd 2020

Lasten: 6.666 K

6.793 K

Baten: - 366 K

- 403 K

Benchmark 2019 laat een overheadpercentage voor finance/control, P&O én management zien van:

Landelijk gemiddelde GGD 'en in Nederland:

7,31 %

Overhead GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland, **inclusief IJZ**:

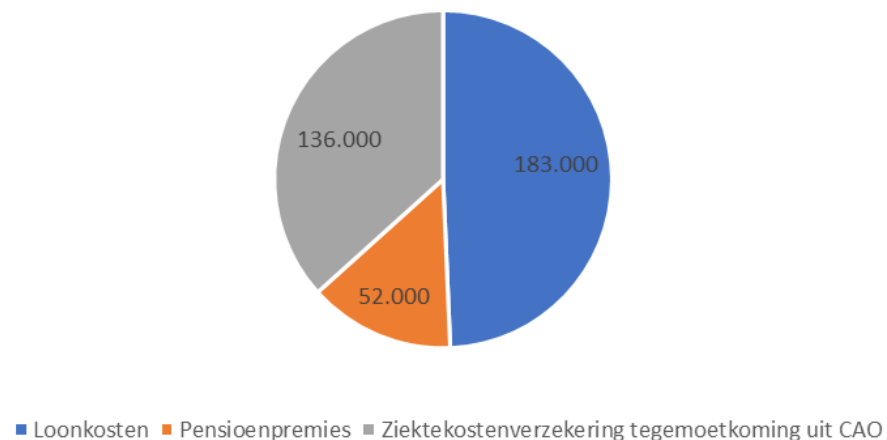
6,3 %

Overhead GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland, **exclusief IJZ**:

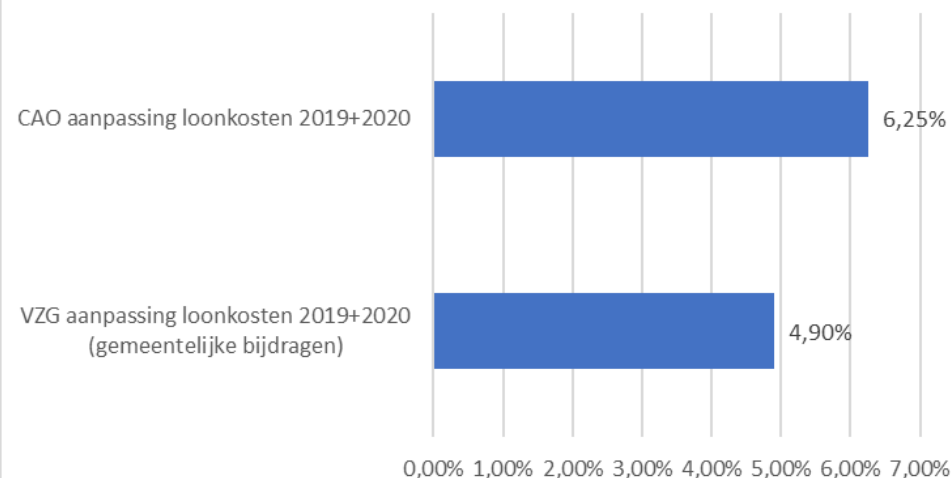
5,67%

Structureel begrotingstekort € 371.000

Opbouw structureel begrotingstekort € 371.000

Loonkosten CAO versus VZG

Begrotingstekort veroorzaakt door exogene (niet beïnvloedbare) factoren:

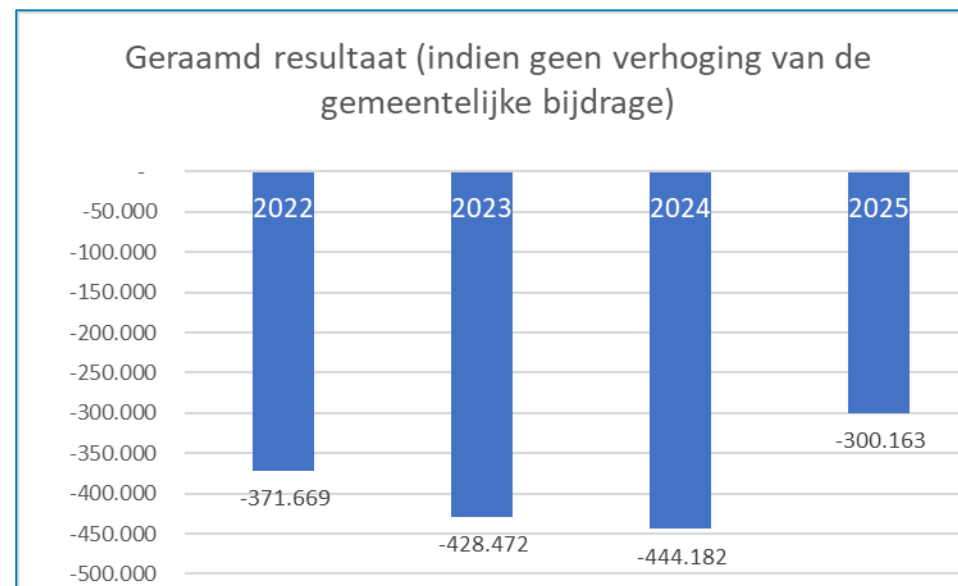
- CAO
- ABP
- Ziektekostenverzekering

Structureel begrotingstekort € 371.000

- Exploitatie lasten bij de GGD bestaan voor 77% uit personeelslasten
- Grafiek laat zien dat financieel meerjaren perspectief niet gezond is

RISICO

- CAO loopt tot 1 januari 2021
- Nieuwe CAO hogere looneisen > oplopend tekort

Begroting 2022-2025: Alles voor een gezond Zeeland!

- Betrokkenheid gemeenteraden & Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland
- Programmabegroting – Wat doet GGD Zeeland voor alle gemeenten?
- Preventie; iedereen is er vóór, wie is er ván?
- Financiën 2022 op hoofdlijnen
- **Programmabegroting 2022-2025 vraagt om bestuurlijke keuzes**

Acties GGD Zeeland

- Taakstelling 2019
 - Beïnvloeding ziekteverzuim
 - Verlaging externe inhuur, incl. externe advisering
 - Aanspreken reserves voor incidentele verbeteringen
 - Doorontwikkeling interne beheersing:
Werkgroepen (Formatie en bezetting, Beleid en begroting, Overhead en Taakstelling 2019)
- Begrotingstekort noodzaakt bestuurlijke keuzes!

Begrotingstekort noodzaakt bestuurlijke keuzes

- Ontwikkelingen en uitdagingen op zorg(continuïteit) Zeeland
- Een gezonde en veilig basis is het fundament voor gezondheid en vitaliteit van alle Zeeuwen, verder bezuinigen raakt dit fundament; investeer aan de voorkant
- Bezuinigen op programmabegroting 2022 raakt dit fundament (dat voor een deel al “onder waakvlamniveau” is gekwalificeerd)
- Beroep op bestuurders: VZG-norm is al jaren ontoereikend, loslaten om strategische (lange termijn) redenen

Financiële situatie Zeeuwse gemeenten

Veel Zeeuwse gemeenten in financieel zwaar weer

Opvallend is dat veel Zeeuwse gemeenten een slechte financiële positie hebben

- BDO, adviesbureau

Tachtig procent van de gemeenten staat in het rood. Dat moet in Den Haag toch te denken geven

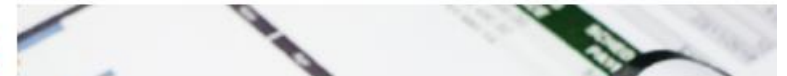
- Johan Aalberts, wethouder Middelburg

**BINNENLANDS
— OBESTUUR**

SLECHTE FINANCIËLE POSITIE GEMEENTEN

Gemeente.nu

‘Financiële situatie gemeenten onhoudbaar’

Begrotingstekort noodzaakt bestuurlijke keuzes

Programmabegroting vraagt om:

herziening gemeentelijke bijdrage

óf

Keuzes door raden en bestuur op het basis takenpakket van de GGD

Vragen?

Afsluiting

Bedankt voor uw aandacht